

Warszawa, 30 kwietnia 2019 r.
KL/168/79/PP/2019

Pan
Grzegorz Bierecki
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z planowanym w dniu 7 maja br. rozpatrzeniem przez Komisję Budżetu i Finansów Publicznych ustawy o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin (druk senacki nr 1158, druki sejmowe nr 3312,3377 i 3377-A), przekazuję stanowisko Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

W załączeniu:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do ustawy o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin (druk senacki nr 1158, druki sejmowe nr 3312,3377 i 3377-A).

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do ustawy o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin (druk senacki nr 1158, druki sejmowe nr 3312, 3377 i 3377-A)

I. Opinia Konfederacji Lewiatan do ustawy o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin

1. Konfederacja Lewiatan (dalej: KL) docenia propozycję obniżenia podatku od wydobycia niektórych kopalin (dalej: PWK) o 15% zaproponowaną w ustawie o zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin (druk nr 1158). Niemniej zakładana zmiana nie wpłynie znacząco na ekonomikę potencjalnych projektów wydobywczych – jest to działanie niewystarczające, aby uczynić opłacalne inwestycje w sektorze wydobycia miedzi i srebra, i tym samym umożliwić ich realizację.
2. Pożądanym rozwiązaniem jest całkowite zniesienie PWK. A jeżeli jego zniesienie nie jest obecnie możliwe to należy wprowadzić szereg wskazanych poniżej zmian dotyczących PWK, które spowodują dostosowanie polskiego modelu opodatkowania projektów górniczych do rozwiązań obowiązujących na świecie i obniżenie efektywnej stawki opodatkowania, tak aby umożliwić realizację nowych inwestycji w wydobycie miedzi i srebra w Polsce.

II. Kluczowe wnioski dotyczące obecnego systemu opodatkowania wydobycia kopalin

1. Istniejące regulacje prawne oraz praktyka działania organów publicznych nie stwarzają przyjaznych warunków dla podejmowania nowych projektów górniczych. Analiza przeprowadzona przez KL jednoznacznie wskazuje, że żaden nowy projekt wydobywczy w obszarze miedzi i srebra w Polsce nie jest opłacalny na skutek wprowadzenia PWK w 2012 r. Przyjęta w Polsce konstrukcja PWK, znacznie odbiega od światowych standardów, a efektywna stawka podatku oscyluje w granicach 90%-106% (ETR), podczas gdy w innych krajach z rozwiniętym sektorem górnictwa metali nieżelaznych wynosi nie więcej niż 50%.
2. Ze względu na wysokie koszty i ryzyko inwestycyjne, wiele systemów podatkowych bierze pod uwagę specyfikę początkowych faz cyklu życia inwestycji górniczych. Obowiązujący w Polsce PWK nie uwzględnia tych okoliczności i różni się znacząco od opłat typu *royalty* nakładanych w innych jurysdykcjach:
 - a. opiera się na wartości wydobytego metalu;
 - b. wysokość podatku nie zależy od rentowności inwestycji;

- c. PWK nie podlega odliczeniu jako koszt dla celów podatku dochodowego od osób prawnych (CIT);
 - d. opiera się na formule wykładniczej, co powoduje relatywnie silne zmiany stawki podatku pod wpływem zmian cen metali;
 - e. obowiązujący PWK pomija istotne ryzyka związane z procesem inwestycyjnym (m.in. ryzyko projektowe i finansowe).
3. Wydobycie miedzi i srebra w Polsce spada, a przy obecnej wysokości oraz konstrukcji PWK w Polsce nie zostaną wybudowane jakiegokolwiek nowe kopalnie miedzi i srebra. Inwestycje takie są nieopłacalne. Jest to tym bardziej rozczarowujące, gdyż istnieje potencjał w tym zakresie. Istnieją udokumentowane lub wstępnie udokumentowane złoża, które nadawałyby się do prowadzenia działalności wydobywczej. Każda z kopalń wiąże się z nakładami w fazie inwestycji rzędu 4-5 mld dolarów, pozwoli utworzyć setki nowych miejsc pracy i zapewni dodatkowe przychody Skarbowi Państwa oraz samorządom lokalnym.
 4. Proponujemy przyjęcie rozwiązań, które pozwolą na prowadzenie w Polsce opłacalnych projektów górniczych. W przypadku utrzymania zasad opodatkowania wydobycia miedzi i srebra w aktualnym kształcie nie zostaną podjęte nowe inwestycje w projekty wydobywcze, a w konsekwencji w ogólnym rozrachunku do budżetu państwa nie wpłyną dodatkowe pieniądze, gdyż pomniejszone zostaną wpływy nie tylko z PWK, ale także CIT, PIT, VAT oraz szeregu innych danin publicznoprawnych, takich jak opłaty eksploatacyjne oraz opłaty za użytkowanie górnicze.
 5. W krótkiej perspektywie czasu dokonanie zmian w strukturze PWK i wprowadzenie zachęt podatkowych może doprowadzić do utraty przychodów podatkowych, jednak w dłuższej perspektywie realizacja nowych projektów górniczych przyniesie znacznie większą wartość dodaną dla polskiej gospodarki.

III. Postulaty dotyczące zmian w konstrukcji PWK

Zważając na powyższe postulujemy o wprowadzenie do ustawy następujących zmian.

1. Obniżenie PWK oraz uproszczenie sposobu jego naliczania, tak by nie penalizował przedsiębiorców w związku z faktem podwyżki cen miedzi oraz by odpowiadał światowym standardom. Znaczące obniżenie podatku oraz uproszczenie sposobu jego naliczania byłoby najbardziej oczywistym krokiem w kierunku przywrócenia konkurencyjności Polski na światowej mapie wydobycia miedzi i srebra. W tym względzie obniżenie PWK o 15% należy uznać za niewystarczające – nawet przy uwzględnieniu proponowanej zmiany inwestycje w sektorze górnictwa miedzi i srebra będą w dalszym ciągu nieopłacalne.

W naszej ocenie alternatywny podatek od kopalin mógłby być obliczany w następujący sposób:

Podstawowe założenia przykładowego, alternatywnego podatku od kopalin

a. Podstawowa stawka alternatywnego podatku od kopalin („Stawka Podstawowa”)

- Opiera się na strukturze obecnego podatku, ale eliminuje wykładnik i nakłada liniową stawkę podatku:
- Stawka Podstawowa_{Miedzi} (PLN/t) = (Cena_{Cu}/t x 0,14);
- Stawka Podstawowa_{Srebra} (PLN/kg) = (Cena_{Ag}/kg x 0,14).

b. Minimalna stawka alternatywnego podatku od kopalin („Stawka Minimalna”)

- Przyjmuje podobną konstrukcję do obecnego minimalnego podatku, ale nakłada wyższą stawkę minimalną:
- Stawka Minimalna_{Miedzi} (PLN/t) = (Cena_{Cu}/t x 0,03);
- Stawka Minimalna_{Srebra} (PLN/kg) = (Cena_{Ag}/kg x 0,03).

c. Ulga inwestycyjna i ogólne przychody z podatku od kopalin

- W celu stworzenia zachęt dla nowych inwestycji w wydobycie miedzi, nakłady inwestycyjne zostałyby dodane do „Rachunku Inwestycyjnego”, którego wartość obniżałaby podstawę alternatywnego podatku od kopalin. Podstawowa stawka podatku obowiązywałaby, gdyby skumulowany podatek obliczony na podstawie podstawowej stawki przekroczył skumulowane nakłady inwestycyjne i minimalny alternatywny podatek od kopalin.
- W czasie trwania projektu górniczego całkowita wartość alternatywnego podatku od kopalin w żadnym momencie nie będzie mniejsza niż minimalny alternatywny podatek od kopalin.

d. Cechy przykładowego, alternatywnego podatku od kopalin

- Alternatywny podatek od wydobycia kopalin uwzględnia modyfikacje względem aktualnej formuły PWK, które prowadzą do obniżenia efektywnej stawki podatku do poziomu porównywalnego z innymi państwami o znaczącym wydobyciu miedzi i stworzenia warunków, w których budowa nowych kopalni w Polsce byłaby ekonomicznie opłacalna.
- Podatek zachowuje konstrukcję opłaty typu *royalty* opartej na wartości brutto wydobytego metalu i zarazem zapewni Polsce konkurencyjność w stosunku do innych państw.

- Proponowana konstrukcja podatku pozwoliłaby na utrzymanie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu wydobycia w przypadku obecnie funkcjonujących kopalni miedzi i nie zmniejszyłaby dochodów z CIT.
2. Uznanie PWK jako kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym (w przypadku nieuwzględnienia zmiany wskazanej w pkt 1). Rozwiązanie to jest przyjęte na świecie i wszelkie tzw. *royalties* są uznawane jako koszty uzyskania przychodu, szczególnie w przypadku, gdy przy obliczeniu podatku takiego jak PWK nie bierze się pod uwagę jakichkolwiek kosztów.
 3. Jeżeli przyjęcie konstrukcji podatku opisanej w pkt. 1 nie jest możliwe wnosimy o oparcie podatku PWK o wartość zysku ze sprzedaży gotowego produktu, a nie wydobytej rudy. Zysku obliczonego po odjęciu kosztów poszukiwania, wydobycia, amortyzacji i przetwarzania rud. W obecnej konstrukcji przedsiębiorca dokonujący wielomiliardowych nakładów, jest zobowiązany do zapłaty podatku zanim osiągnie jakikolwiek przychód, a idąc dalej jakikolwiek zysk z działalności. *De facto* przedsiębiorstwo z olbrzymim stratami na starcie działalności wydobywczej jest zobowiązane do zapłaty podatku przed ich rozliczeniem.
 4. W przypadku braku akceptacji postulatu zawartego w pkt 3 powyżej, obowiązek podatkowy powinien powstawać w dacie sprzedaży finalnego produktu miedzi lub srebra, a nie w dacie wydobycia rudy lub uzyskania koncentratu. Pozwoli to na odroczenie terminu płatności podatku w dacie w jakim powstaje przychód ze sprzedaży, gdyż w praktyce od wydobycia rudy, poprzez jej obróbkę a następnie wytworzenie produktu finalnego mija kilka tygodni.

IV. Postulaty dotyczące wprowadzenia ulg i zachęt inwestycyjnych

Aktualnie obowiązujący PWK stanowi przeszkodę dla realizacji nowych inwestycji w zakresie wydobycia miedzi i srebra. Celem postulowanych ulg i zachęt inwestycyjnych jest ograniczenie obciążeń podatkowych w związku z koniecznością poniesienia przez inwestora istotnych nakładów w początkowej fazie projektu, a tym samym umożliwienie realizacji inwestycji.

Ulg i zachęty inwestycyjne są powszechnie stosowane w celu pobudzenia inwestycji oraz rozwoju rynku. Poniższe postulaty oparte są na rozwiązaniach stosowanych z sukcesem w innych jurysdykcjach górniczych.

1. Odroczenie lub obniżenie stawki podatku dla nowych projektów. Sugerujemy fazowanie wprowadzenia podatku dla nowego projektu umożliwiające w pierwszej kolejności odzyskanie poniesionych nakładów potrzebnych na dokonanie inwestycji.
2. Zapewnienie możliwości preferencyjnego rozliczania niektórych kategorii wydatków, w szczególności poniesionych na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża. Stosowanie takich zachęt jest szczególnie pożądane w pierwszych latach od rozpoczęcia nowego projektu wydobywczego np. w okresie pierwszych 10 lat.

3. Wprowadzenie przyspieszonej amortyzacji inwestycji kapitałowych w sektorze wydobywczym poprzez określenie specjalnych zasad amortyzacji. W poszczególnych jurysdykcjach górniczych zasady te są zazwyczaj bardziej korzystne niż dla innych sektorów gospodarki.
4. Wprowadzenie możliwości odliczenia od PWK wydatków związanych z działalnością B+R, wdrożeniem nowych technologii, kosztem eksploatacji gruntu górniczego, czy też poniesionych na ochronę środowiska.

Proponowane zmiany odpowiadają oczekiwaniom zarówno przedsiębiorców obecnie wydobywających miedź i srebro, jak i tych prowadzących działalność poszukiwawczo-rozpoznawczą.

W ocenie KL reżim podatkowy, który pozwoli inwestorowi na zwrot zainwestowanego kapitału i czerpanie godziwych zysków, przy jednoczesnym uiszczaniu podatku w rozsądnej wysokości, umożliwi realizację nowych znaczących inwestycji w polskim sektorze górniczym.

Konfederacja Lewiatan zwraca się do Wysokiej Komisji o analizę przedstawionych propozycji oraz dyskusję nad proponowanymi modyfikacjami PWK w trakcie posiedzenia Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Konfederacja Lewiatan, KL/168/79/PP/2019

